

Ders 9

Маектешүү

(Sohbet örnekleri ve uygulama)

Окума тексти

“Бактылуу кишинин көйнөгү” (11-bet)

1. Аңгемени окуп чыгып, которгула.
2. Аңгеменин ичиндеги фразеологизмдерди тапкыла

эс ал-	жер арыт-
жаны тын-	колу бош
туура көр-	моюн сун-

3. Окуянын жүрүшүн өзгөртөлү. Кайсы жеринен өзгөртүүгө болот?
4. Бул суроолорго жооп тапкыла
Бул мамлекеттин иши жакшы жүрүп атыптырбы?
Падыша өлкөнү кандай башкарат экен?
Вазирлери акылдуу бекен?
Чабан эмне үчүн бактылуу?
Чабандын көйнөгү болсо, аны кийген падыша тынч уктайт беле?
Мамлекет оңолушу үчүн кимдин көйнөгүн алып келип кийгизүү керек?
5. Бул сөздөрдүн тексттеги синонимдерин тапкыла

узак	аксакал	абал
жазмыш	дайыма	шыпаа
көкмайсан	эртең менен	чабалакта-
буйрук	таалай	арман элет
кейи-		

6. Бул аныктамалар кайсы сөздөргө тиешелүү?

Өкмөттүн аткаруу иштерин караган киши -
Кишини кыйнаган физикалык же көңүл оорусу -
Көпчүлүк кишилер дыйканчылык, малчылык менен кечинүү үчүн отурукташкан жер -
Бир сөздөн же мамиледен улам көңүлдөрдүн чөгүшү -
Бир нерсени табуу аракетин -
Түнкүсүн асманда көрүнгөн жарыктар -

7. Бул сөздөргө аныктама бергиле

илгери	дүйнө	кез кел-
төшөк	бактылуу	кесе
кудуреттүү	кеңеш-	алтын

8. Бул сүйлөмдөр туурабы же катабы?

Падыша өлкөнүн абалын кантип оңдорун өзү биле албады.
Вазирлер падышага караганда акылдуу болчу.
Вазирлер өлкөнүн абалын жакшы билишчү.
Чабан көйнөгү болсо, падышага бермек.

Sözlü ve Yazılı Anlatım Dersi Kaynakları

- Abduldayev, E., İsayev D. (1972). Kırgız orfografyasının ereceleri. (Praktikalık koldonmo). Frunze: Mektep Basması. -90b.
- Abduldayev E. (1998). *Azırkı kırgız tili*. Bişkek: İlim.
- Akdemir R. (2000). *Baldar angemeleri*. (Türkçeden Kırgızcaya çev. Cumakunova, G. , Rahat Razak). Ankara: Diyanet İşl. Başk.Yay. 1- 112s.
- Asanaliev Ü. (1964). *Lobnor tilinin grammatikalık kıskaçça oçerki*, Frunze, *Azırkı kırgız adabiy tili*. (2009). Bişkek: KMUIA. -928 b.
- Bartold V.V.(1963). *Kırgızı. Soçineniya*. T.2, Çast I., s.509-510. Moskva.
- Baskakov N.A. (1960). *Tyurkskiye yazıki*. Moskva.
- Batmanov İ.A. (1947). *Kratkoye vvedeniye v izuçeniye kirgizskogo yazıka*. Frunze.
- Batmanov İ.A. (1963). *Sovremenniy kirgizskiy yazık*. Frunze.
- Cumakunova G. (2002). “Kırgız Türkçesi”. *Türkler Ansiklopedisi*. Ankara:Yeni Türkiye Yay. Cilt 19, s.596-606.
- Cumakunova, G. (2005). *Türkçe-Kırgızca Sözlük*. Bişkek: Manas Üniversitesi Yayınları.- 1000s.
- Karasayev H.K. (1983), Orfografyalık sözdük. Frunze:KSE
- Keleçektin Eeleri. Añgemeler, Comoktor*. Frunze: Mektep Basması, 1976.
- Kırgız adabiy tilinin grammatikası*. (1980). Frunze: İlim.
- Köseoğlu E. (2001). *Tonton Ene*. (Türkçeden Kırgızcaya çev. Cumakunova, G.) Ankara: Diyanet İşl. Başk.Yay. 1-88.
- Köseoğlu E. (2003). *Veli Aba*. (Türkçeden Kırgızcaya çev. Cumakunova, G.) Ankara: Diyanet İşl. Başk. Yay.1-136.
- Malov S.E. (1952). *Yeniseyskaya pismennost tyurkov: Tekstı i perevodı*. M.-L.
- Oruzbayeva B.O., (1997). “Kırgızskiy yazık”. *Yazıki Mira: Tyurkskiye yazıki*. Bişkek, s.286-289.
- Tınıstanov K. (1998). *Kırgız tili*. C.I-II, İstanbul.
- Tenişev E.R. (1997). *Drevniy kirgizskiy yazık*. Bişkek.
- Yazım Kılavuzu.(2012). Ankara:TDK Yay.
- Yunusaliev B.M. (1971). *Kırgız diyalektologiyası*, Frunze.
- Yunusaliev B.M. (1955).“Problema formirovaniya obşçenarodnogo kirgizskogo yazıka”. *Voprosı yazıkoznaniya*, №2, s.30-41.